

1. ΤΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΔΕΞΙΑΣ

Μέσο: ΕΣΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/01/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/01/2019

Σελίδα: 1

«Τά... μανιτάρια τῆς ἀκροδεξιᾶς»

τοῦ *Νικήτα Κακλαμάνη*

ΕΙΝΑΙ κοινός τόπος πώς μέσα στά χρόνια πού διανύουμε τό εὐρωπαϊκό «οἰκοσύστημα» ἔχει σκληρά δοκιμαστεῖ καί συχνά διαταραχτεῖ, δίνοντας ἔτσι πρόσφορο ἔδαφος στήν καλλιέργεια ποικίλων ἰδεολογικῶν ἑκτροπῶν.

Οἱ ἀκραίες τάσεις ξεφυτρώνουν σάν τά μανιτάρια, δηλητηριάζοντας τά ἰδεώδη τῆς Εὐρώπης, ὅπως τουλάχιστον εἶχαν ἀρχικά προσδιοριστεῖ κατά τήν Ἑνωσὴ τῆς. Ἡ συνταγή εἶναι γνωστή: πρόκειται γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση καί διαστρέβλωση τοῦ λαϊκοῦ ἀξιακοῦ συστήματος, ὅπου ἡ φιλοπατρία γίνεται πατριδοκαπηλία καί ὁ ἀγνός ἐθνισμός γίνεται ἐθνικισμός.

Τόσο στήν Ἑλλάδα ὅσο καί σέ πολλά ἀκόμα εὐρωπαϊκά κράτη ὅπως ἡ Σουηδία, ἡ Φινλανδία, ἡ Δανία, ἡ Αὐστρία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Γερμανία, ἡ Γαλλία, ἡ Τσεχία, ἡ Πολωνία καί ἡ Ἰταλία, ἡ ἄνοδος τῆς ἀκροδεξιᾶς ἀποτελεῖ «φυσική» ἀντίδραση σέ ἓνα ἐμφανῶς ἀφύσικο εὐρωπαϊκό περιβάλλον. Πρόκειται δηλαδή γιὰ μία ἀναμενόμενη, ὡστόσο, ἐξαιρετικά δηλητηριώδη προέκταση μιᾶς προβληματικῆς πού ἐκφύεται πάνω στήν κατάρρευση τῶν εὐρωπαϊκῶν ἰδεωδῶν.

Μολοντί ἡ καταστροφή τοῦ εὐρωπαϊκοῦ περιβάλλοντος εἶναι πλεόν ἐμφανῆς καί παρά τίς ὅποιες προσπάθειες ἀναζωογόνησης, μέ πιό πρόσφατη τὴν πρωτοβουλία τῆς Διακήρυξης τῆς Ρώμης τό 2017, ὁ πολίτης τῆς Εὐρώπης ἐξακολουθεῖ νά παραμένει ἀνυπεράσπιστος ἀπέναντι σέ ἔντονα φαινόμενα πού ἀπειλοῦν τό μέλλον του.

Τό τρίτο ἄρθρο τῆς ἐπίμαχης Διακήρυξης μιλά γιὰ μία «κοινωνική Εὐρώπη», ἡ ὁποία θά στηρίζεται στήν ἀνάπτυξη καί τὴ συνοχή, στήν οἰκονομική καί κοινωνική πρόοδο, τὴν ἰσότητα μέσα ἀπὸ τὴ διαφορετικότητα καί στίς ἴσες εὐκαιρίες γιὰ ἐκπαίδευση καί ἐργασία.

Στὴν πραγματικότητα ὅμως ἡ πλειοψηφία τῶν Εὐρωπαίων, σύμφωνα καί μέ τό Εὐρωβαρόμετρο, διαπιστώνει σοβαρές παθογένειες στήν

Συνέχεια στήν σελ. 3

1. ΤΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΔΕΞΙΑΣ

Μέσο: ΕΣΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/01/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/01/2019

Σελίδα: 3

Συνέχεια από την σελ. 1

«Τά... μανιτάρια τῆς ἀκροδεξιᾶς»

έφαρμογή τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς. Τό ἔλλειμμα υγείας καί κοινωνικῆς ἀσφάλισης, ἡ ἀδυναμία καταπολέμησης τῆς ἀνεργίας καί τῶν ἀνισοτήτων, ἡ ἀπουσία ἀποτελεσματικῶν τακτικῶν ἀντιμετώπισης τῶν νέων προκλήσεων σέ ἓνα συνεχῶς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον, ἔχουν καλλιεργήσει τό ἔδαφος γιά τήν ἐμφάνιση παρασιτικῶν ἰδεῶν.

Ὁ φόβος, ἡ ἀβεβαιότητα, οἱ χαμένες εὐκαιρίες, οἱ ἔξωθεν ἀπειλές, ἀλλά κυρίως ἡ φτώχεια καί τά βάρη μιᾶς παράλογης καθημερινότητας, συχνά σέ συνδυασμό μέ τήν ἔλλειψη πολιτικῆς καλλιέργειας καί κοινωνικῆς συνείδησης, ἔθρεψαν καί θέριεψαν τά ἄκρα. Κόμματα πού βρίσκονταν γιά χρόνια στό περιθώριο ξεπήδησαν γιά νά ἀναλάβουν τό ρόλο τοῦ «προστάτη» τῶν ἐθνικῶν κεκτημένων, μέ μιά ἐπιθετική ρητορική, στηριγμένη στήν τυφλή ἀντίδραση καί τή μισαλλοδοξία.

Φυσικά, τίποτε ἀπό ὅλα αὐτά δέ μᾶς εἶναι καινούργιο... Πρίν ἀπό ἓναν αἰῶνα, ἀνάλογες συνθήκες μπόλιασαν τήν πολλαπλῶς ἐξουθενωμένη Γερμανία, ἀπό ὅπου ξεπήδησε τό Ἐθνικοσοσιαλιστικό Ἐργατικό Κόμμα. Κι αὐτό γιατί καί ἐκεῖ κάποιοι ἐκμεταλλεύτηκαν πονηρά τίς συγκυρίες γιά νά εὐδοκιμήσει μιά ἄρρωστη ἀντίδραση ἀπέναντι στά βαριά οἰκονομικά προβλήματα, τήν ἀνεργία, τήν ἀνέχεια καί τό ἐμφυλιακό κλίμα πού μάστιζε ἀρχικά τό ἐσωτερικό τῆς χώρας, μετά τόν Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Λέω συχνά πῶς ἡ Ἱστορία εἶναι ὁ καμβᾶς τοῦ μέλλοντός μας. Κι αὐτό γιατί μέσα ἀπό τά διδάγματά της μαθαίνουμε νά σκιαγραφοῦμε τό αὔριο πού θέλουμε. Γι' αὐτό καί ἐπιμένω πῶς δέν εἴμαστε μπροστά σέ κάτι πρωτόγνωρο. Ἔχουμε τήν ἐμπειρία τῆς δοκιμῆς καί τῆς πλάνης ἀλλά καί τή σοφία τῶν δεινῶν μας στό παρελθόν. Καί ξέρουμε βαθιά μέσα μας πῶς τίποτε καλό δέν μπορεῖ νά προκύψει καί νά προκόψει μέσα ἀπό τό μῖσος, τήν τυφλή ὑπακοή καί τή βία. Γιατί αὐτοί εἶναι οἱ σπόροι πού φυτεύουν διαχρονικά καί καλλιεργοῦν δηλητηριώδεις ἰδέες τά ὅποια ἄκρα...

Ἀπέναντι σέ τέτοιες πρακτικές ἡ εὐρωπαϊκή οἰκογένεια ἀλλά καί κάθε μέλος της χωριστά ὀφείλει νά ἀπαντήσῃ μέ εὐαισθησία καί ἀνθρωπισμό. Σήμερα, περισσότερο ἀπό ποτέ, ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιστροφή στίς ρίζες τῆς Εὐρώπης. Μιάς ἔνωσης πού γεννήθηκε μέ τό ὄραμα τῆς Δημοκρατίας, τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς προόδου καί τῆς εὐημερίας γιά ὅλους. Τώρα εἶναι ἡ ὥρα νά τολμήσουμε τό πέρασμα ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή στήν κοινωνική Ἐνωση, πάντα μέ ὁδηγό τή δίκαιη ἀνάπτυξη σέ ὅλα τά ἐπίπεδα ζωῆς καί δράσης. Ἴσως αὐτός εἶναι ὁ πιό δύσβατος δρόμος, ἀλλά σίγουρα παραμένει ὁ πιό τίμιος, γόνιμος καί καρποφόρος γιά τό αὔριο τῆς Εὐρώπης.